

Prin har sunteți
mântuiți!
Efeseni 2, 5

Sfintele Taine în viața creștinilor (I)

Duhul Sfânt este *Domnul de-viață-făcătorul* și pentru că ne dăruiește viață duhovnicească, împărtășindu-ne harul divin prin Sfintele Taine. Acestea au fost instituite de Mântuitorul Hristos și sunt lucrări văzute ale Bisericii, prin care credincioșii primesc harul nevăzut al Duhului Sfânt. **Sfintele Taine** sunt în număr de șapte. Harul divin este necesar pentru mântuire. Puterea sfințitoare a harului este pentru viața noastră asemenea luminii și căldurii Soarelui pentru viața lumii pe pământ.

Roadele primirii Sfintelor Taine de către credincioși sunt intrarea acestora în Biserică, iertarea de păcate și pregătirea pentru viața veșnică. Tainele se săvârșesc de către episcopi și preoți, dar prin puterea lui Dumnezeu.

Botezul este Sfânta Taină prin care omului, prin întreita afundare în apa sfințită, în numele Sfintei Treimi, i se iartă păcatul strămoșesc și păcatele personale. I se dăruiește capacitatea de a duce nu doar o viață trupească, ci și una duhovnicească. Botezul este a doua naștere, *din apă și din Duh* (Ioan 3, 5), și se mai numește și luminare pentru că atunci omul primește lumina lui Hristos. Prin botez se refacă

firea omului care s-a alterat prin căderea lui Adam. Nașii devin părinții spirituali ai celui botezat și trebuie să fie modele de viață creștină.

Mirungerea este Sfânta Taină prin care credinciosul botezat primește harul întăririi și creșterii în viața spirituală, prin ungerea cu Sfântul Mir, preotul rostind cuvintele: *Pecetea darului Sfântului Duh. Amin.* Așa cum trupul are nevoie de hrană spre creștere și întărire fizică, și sufletul are nevoie de această taină spre creștere și sfințire.

Sfânta Împărtășanie, numită și Sfânta Euharistie, este Taina prin care noi, credincioșii, ne împărtășim cu Trupul și Sângele Mântuitorului, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Aceasta reprezintă cea mai înaltă Taină, deoarece prin ea ne împărtășim nu numai cu harul divin, ci ne unim cu Însuși Domnul Iisus Hristos, Izvorul vieții.

- **arvună** = (aici) promisiune.
- **conexiune** = legătură, relație.
- **Euharistie** = împărtășanie, mulțumire.

Înțelege textul

1. Prin care Sfântă Taină devenim membri ai Bisericii?
2. Care sunt roadele primirii Sfințelor Taine de către credincioși?
3. De ce este Sfânta Împărtășanie cea mai importantă dintre Taine?

Adună înțelepciune

În **Taina Botezului** lucrarea văzută, săvârșită de preot, este întreita afundare în apa sfințită, în numele Sfintei Treimi. Pânza albă simbolizează curăția sufletească, iar lumânarea reprezintă datoria celui botezat de a trăi o viață creștinească. Așa cum nașterea trupească este unică, și botezul, ca o naștere în Hristos, este unic, de aceea Taina Botezului nu se repetă.

În **Taina Mirungerii** lucrarea văzută, săvârșită de preot, este ungerea cu Sfântul și Marele Mir a părților însemnate ale trupului (fruntea – a te gândi la Dumnezeu; ochii – a vedea frumusețea creației; urechile – a auzi cuvintele lui Dumnezeu; nasul – a căuta mireasma sfințeniei; gura – a-L slăvi pe Dumnezeu și a spune adevărul; pieptul – a iubi pe Dumnezeu și pe semenii; mâinile – a face fapte bune; picioarele – a merge pe calea cea dreaptă).

În timpul săvârșirii slujbei Sfintei Liturghii, la rugăciunea specială a preotului, numită epicleză, partea văzută a **Sfintei Împărtășanii**, pâinea și vinul, se prefac în chip tainic, nevăzut, în Trupul și Sângele Domnului. Dintre roadele Sfintei Împărtășanii fac parte primirea harului divin, creșterea și întărirea sufletească, unirea cu Hristos.

Sfântul și Marele Mir – slujba de sfințire

Citește textele, privește imaginile și răspunde la întrebări:

1. Care este semnificația ungerii cu Sfântul și Marele Mir?
2. Cum ne pregătim pentru Sfânta Împărtășanie?

Taina Botezului

Ale Tale dintru ale Tale, Ție aducem de toate și pentru toate. Pe Tine Te lăudăm, pe Tine bine Te cuvântăm, Ție Ți mulțumim, Doamne, și ne rugăm Ție, Dumnezeuului nostru.

Slujba Sfintei Liturghii
(fragment)

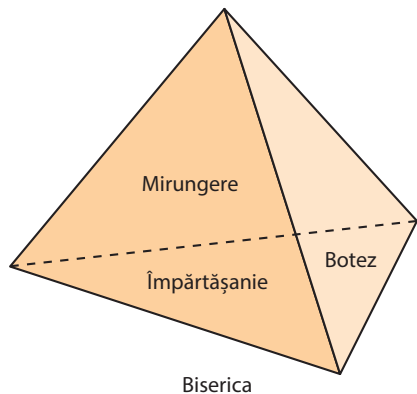
Taina Euharistiei

Sfântul și Marele Mir se prepară din ulei de măsline și vin, având în total 38 de esențe și plante aromatice. Acestea simbolizează mulțimea darurilor Duhului Sfânt.

Descoperă

Caută pe internet și vizionează documentarul despre pregătirea și sfințirea Sfântului și Marelui Mir.

Dobândește pricepere Activități interactive

Tetraedru regulat = figură geometrică alcătuită din patru fețe, triunghiuri echilaterale.

Taina Mirungerii

Luați, mâncați, acesta este trupul Meu (...)

Beți dintru acesta toți, acesta este sângele Meu (...)

Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea.

Slujba Sfintei Liturghii
(fragment)

Împărtășirea credincioșilor

1. Lucrați pe echipe de câte patru elevi. Confecționați din carton un tetraedru regulat, ca în figura alăturată. Acesta are ca bază Biserica. Duhul Sfânt umple Biserica. Pe cele trei fețe laterale scrieți: Botez, Mirungere, Împărtășanie.

Aruncați tetraedrul pe rând, de la unul la celălalt. Fiecare elev prezintă, la alegere, una dintre fețele lui, pe baza următoarelor întrebări:

- Ce primești prin Sfânta Taină pe care ai ales-o?
- Care este materia folosită la săvârșirea acestei Sfinte Taine?

2. Copiază tabelul în caiet și completează-l, căutând temeiurile în Sfânta Scriptură.

Sfânta Taină	Temei scripturistic	Lucrarea văzută	Lucrarea nevăzută
Botezul	<i>De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu</i> (Ioan 3, 5).	Întreita afundare în apă sfințită a celui care se botează.	Ștergerea păcatului strămoșesc și a păcatelor personale săvârșite până atunci.
Mirungerea	Efesenii 1, 13		
Împărtășania	Matei 26, 26-28		

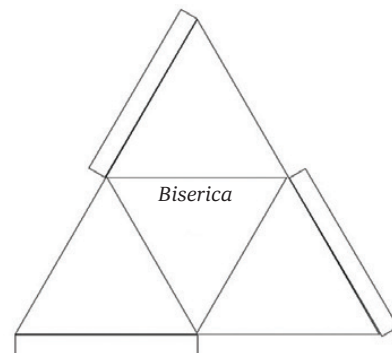
Lucrează cu drag
Portofoliu interdisciplinar

- Realizează un eseu sau un desen cu unul dintre titlurile: *Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat; Darul cel mai de preț.*

• Copiază desenul în caiet.
• Așază în tetraedrul desfășurat câte o Sfântă Taină pentru fiecare triunghi.

• Aduagă câte două modalități de pregătire a creștinilor, corespunzătoare fiecărei taine.

• În primele secole creștine, Botezul avea loc la Sfintele Paști și la Rusalii. Locul unde se botezau se numea *baptisteriu*. Mărturie despre participarea la Sfânta Împărtășanie, la începutul creștinismului, stă catacomba Priscillei din Roma. Unele fresce de acolo reprezintă femei care aveau mâinile ridicate la rugăciune sau participau la frângerea pâinii.

• Primul loc despre care avem mărturii legate de săvârșirea Botezului pe teritoriul țării noastre se află în Dobrogea. Aici Sfântul Apostol Andrei a botezat pe cei dintâi creștini dintre strămoșii noștri, într-un izvor care îi poartă numele și astăzi. Acesta se află în apropiere de Derwent. Locul a devenit plin de har și mii de creștini merg în pelerinaj la peștera și la izvorul Sfântului Andrei.

Baptisteriu

Baptisteriile erau construcții speciale, ridicate lângă biserici și destinate exclusiv Botezului. Acestea au devenit, în timp, mărturii tăcute ale unui obicei dat uitării. În zilele noastre copiii sunt botezați într-un vas special, numit *cristelniță*.

Izvorul Sfântului Andrei, Derwent, județul Constanța

Fresce din Catacomba Priscillei, Roma (Italia)

Citește textele, privește imaginile și răspunde la întrebări:

1. Când și unde se săvârșea Botezul în primele secole creștine?
2. Unde i-a botezat Sfântul Andrei pe strămoșii noștri?

De folos pentru minte și inimă

• Cele șapte Sfinte Taine, instituite de Mântuitorul, sunt lucrări văzute ale Bisericii, prin care se oferă omului harul nevăzut al Duhului Sfânt.

• Taina Sfintei Împărtășanii este cea mai importantă deoarece Îl primim pe Însuși Hristos.

• Dintre roadele primirii Sfintelor Taine fac parte creșterea și întărirea sufletească, unirea cu Hristos și viața veșnică.

Îndemn pentru viață

Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeu, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.

Psalmul 50, 11

*Luați Duh Sfânt!
Căroră veți ierta
păcatele, le vor fi
iertate, și căroră le
veți ține, vor fi ținute.*
Ioan 20, 22-23

Împărtășirea Apostolilor

Sfintele Taine în viața creștinilor (II)

Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce *Diubesc pe Dumnezeu* (Romani 8, 28). Această lucrare se săvârșește, după Cincizecime, prin Sfintele Taine, de către Duhul Sfânt.

Botezul, Mirungerea și Sfânta Împărtășanie sunt numite și Tainele inițierii, ale intrării în Biserică și creșterii în Hristos. Spovedania și Maslul sunt considerate Taine restauratoare ale puterilor trupești și sufletești. Preoția este o Taină cu misiune specială, pentru care numai unii creștini au chemare.

Spovedania sau Mărturisirea este Sfânta Taină prin care credinciosul, mărturisindu-și păcatele în fața preotului duhovnic, primește, prin puterea Duhului Sfânt, iertarea păcatelor mărturisite.

Cununia este Sfânta Taină prin care un bărbat și o femeie primesc, prin rugăciunile preotului, binecuvântarea de a întemeia o familie creștină și harul divin care sfințește legătura dintre ei. Aceasta este precedată de slujba logodnei, care reprezintă făgăduința celor doi miri de a-și uni viețile. În cadrul acesteia se sfințesc inelele de logodnă. Soții sunt datori să-și păstreze credința și dragostea unul față de celălalt, să se respecte, să se ajute, să-și educe copiii în duhul drepte credințe, călăuziți de nașii lor.

Preoția este Sfânta Taină prin care cei chemați de Dumnezeu și anume pregătiți pentru a sluji Bisericii Sale, primesc, prin punerea mâinilor și prin rugăciunile episcopului, harul divin.

Acesta este necesar pentru a-i învăța pe credincioși adevărul dumnezeiesc, pentru a le oferi Sfintele Taine și slujbele bisericesti și pentru a-i călăuzi spre mântuire. Treptele Preoției sunt: diacon, preot și episcop.

Maslul este Sfânta Taină prin care credinciosul primește harul vindecării trupești și sufletești, iertare și înnoire, prin ungere cu untdelemn sfințit și prin rugăciunile preoților. Slujba Sfântului Maslu se săvârșește, de regulă, de către șapte preoți, în cazuri excepționale, de cel puțin doi preoți. Se citesc șapte fragmente evanghelice, urmate de șapte rugăciuni pentru întărire sufletească și iertare de păcate.

- **arhiereu** = ierarh.
- **canon** = rânduală pentru îndreptare, dată de preotul duhovnic.

Înțelege textul

1. Care este rolul Tainei Sfintei Spovedanii?
2. Care sunt datoriile soților unul față de celălalt?
3. Care sunt treptele Preoției?

Adună înțelepciune

Întâlnirea cu duhovnicul la **Taina Spovedaniei** are loc, de regulă, după împlinirea vârstei de șapte ani, înainte de Sfânta Împărtășanie. Partea văzută a Tainei este rugăciunea de dezlegare rostită de către preot, însoțită de semnul Sfintei Cruci pe capul credinciosului.

La **Taina Cununiei** (Nunții), în partea văzută, preotul le pune mirilor cununile pe cap, îi binecuvântează și se roagă ca harul lui Dumnezeu să coboare peste cei doi și să sfințească legătura dragostei lor.

Taina Preoției

Și El a dat pe unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători.

Efesenii 4, 11

Taina Cununiei

Taina Preoției (Hirotoniei) este săvârșită doar de către episcopi, care au plinătatea harului, adică pot săvârși toate cele șapte Taine. Partea văzută a Tainei are loc în timpul Sfintei Liturghii prin rugăciunea de invocare a Duhului Sfânt și prin punerea mâinilor arhierelui pe capul celui chemat la Hirotonie.

Taina Sfântului Maslu are ca parte văzută ungerea cu untdelemn sfințit de șapte ori însoțită de rugăciune.

Citește textul de mai sus, citatele alăturate și răspunde cerințelor:

1. Cu ajutorul profesorului, descrie imaginea de mai sus.
2. Cine poate săvârși toate Sfintele Taine?

Taina Sfântului Maslu

Fiule! În boala ta nu fi nebăgător de seamă; ci te roagă Domnului și El te va tămădui. (...) Și doctorului dă-i loc că și pe el l-a făcut Domnul și să nu se depărteze de la tine, că și de el ai trebuință.

Ecclesiasticul 38, 9; 12

Caută pe internet imagini cu fini și nași de la slujba cununiei. Care este semnificația inelelor și a cununilor?

Veșmânt preoțesc

Veșmintele liturgice au reprezentat dintotdeauna o formă de manifestare a respectului față de Dumnezeu. Pentru a arăta că preoția creștină simbolizează însăși slujirea dumnezeiască a Domnului, acestea sunt realizate din materiale alese, împodobite cu broderii strălucitoare și cu semnul Sfintei Cruci.

În fiecare parohie este un om al tuturor, un om pe care copilașii se obișnuiesc a-l iubi, a-l venera, pe care chiar necunoscuții îl numesc părinte: un om care mângâie, un om care știe toate și al cărui cuvânt cade asupra inimilor tuturor. Acest om este preotul.

Arhimandrit Vasile Miron, *Chipul preotului ortodox*

Diacon cu Sfânta Evanghelie

1. Lucrați pe echipe de câte doi elevi. Discutați despre importanța păstrării curăției trupești și sufletești. Așa cum hainele îmbracă și împodobesc trupul, dar, din când în când, sunt date la curățat sau înnoite, tot așa și sufletul prin Taina Spovedaniei și a Sfântului Maslu primește iertare, curățire, înnoirea gândurilor și a cugetului.

2. La ce interval de timp se curăță hainele? Dar sufletul cât de des ar trebui curățat?

3. Are legătură spovedania cu efortul permanent de schimbare a vieții?

4. Copiază tabelul în caiet și completează-l, căutând temeuriile în Sfânta Scriptură.

Sfânta Taină	Temei scripturistic	Lucrarea văzută	Lucrarea nevăzută
Spovedania	<i>Luați Duh Sfânt! Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate, și căroră le veți ține, vor fi ținute (Ioan 20, 22-23).</i>	Rugăciunea de dezlegare și semnul Sfintei Cruci.	Iertarea păcatelor mărturisite.
Cununia	Ioan 2, 1-11		
Preoția	Ioan 20, 21-23		
Maslul	Iacov 5, 14-15		

Lucrează cu drag
Portofoliu interdisciplinar

• Realizează un eseu sau un desen cu unul dintre titlurile: *Familia creștină; Preotul, învățător desăvârșit.*

• Așază în pătratul alăturat, delimitat de cruce, cele patru Sfinte Taine studiate în această lecție.

• Completează câte două modalități de pregătire a creștinilor, corespunzătoare fiecărei taine.

• Participă, atunci când ai ocazia pe parcursul semestrului, la Sfintele Taine studiate în această lecție și fotografiază cele mai importante momente ale acestora. Pune fotografiile în portofoliu.

Taina Preoției	

• În toate religiile, a existat o categorie aparte de oameni, preoții. Ei își dedicau viața slujirii divinității, ce consta în îngrijirea, curățarea și împodobirea statuilor zeilor, însoțite de ofrande de mâncare sau flori.

• Preoții aveau rolul de a aduce jertfe vegetale, animale sau uneori umane, pentru îmbunarea zeilor sau pentru ispășirea unor păcate. Spre exemplu, în iudaism, de ziua ispășirii, arhiereul alegea doi țapi și prin tragere la sorti unul era sacrificat, ca jertfă pentru păcat, iar asupra celuiilalt, socotit țap ispășitor, trecea păcatele poporului și apoi îl alunga în pustiu (Levitic 16, 7-10, 20-22, 26).

• Așadar, în toate aceste situații, animale nevinovate erau aduse ca jertfe, fără ca oamenii să se schimbe și să devină mai buni. Mântuitorul Hristos a fost cel mai mare Arhiereu, deoarece S-a adus pe Sine jertfă pe Cruce, împăcând pe om cu Dumnezeu pentru totdeauna. Prin Preoția instituită de El, care va rămâne până la sfârșitul veacurilor, ne-a lăsat darul Sfințelor Taine, spre iertare, vindecare trupească și sufletească.

Ziua ispășirii la evrei (Yom Kippur), sărbătoare anunțată prin sunetul șofarului (corn de berbec).

Citește textele, privește imaginile și răspunde la întrebări:

1. Ce dar ne-a lăsat Mântuitorul prin Preoția instituită de El?
2. Care este semnificația numărului șapte?

De folos pentru minte și inimă

- La Taina Spovedaniei creștinii primesc iertarea păcatelor mărturisite.
- Taina Cununiei sfințește unirea unui bărbat cu o femeie, întemeind familia creștină.
- La Taina Preoției se primește sfințirea necesară săvârșirii Sfințelor Taine, învățării și călăuzirii credincioșilor.
- Prin Taina Sfântului Maslu se oferă vindecare și înnoire sufletească.

Cele șapte Sfinte Taine

- Taina Botezului
- Taina Mirungerii
- Taina Sfintei Împărtășanii
- Taina Spovedaniei
- Taina Cununiei
- Taina Preoției
- Taina Sfântului Maslu

Numărul șapte este simbolul de-săvârșirii, semnul întregului, este numărul sfințit de Dumnezeu prin activitatea Sa. El a creat lumea în șase zile și S-a odihnit în ziua a șaptea (Facerea 2, 1-2), a creat timpul și a organizat trecerea lui în săptămâni de câte șapte zile.

Icoana creației

Îndemn pentru viață

Dacă aș întâlni un preot și un înger, m-aș pleca întâi preotului până la pământ și i-aș săruta mâna sfințitoare și apoi m-aș pleca îngerului.

Sfântul Ioan Gură de Aur